

**ГЛЕЮВАТСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
VIII СКЛИКАННЯ
XXXVII СЕСІЯ**

РІШЕННЯ

**Про затвердження Програми
для кривдників на 2025 -2027 роки
на території Глеюватської сільської ради**

Керуючись п. 22 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законами України «Про запобігання та протидії домашньому насильству», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України, щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», «Про соціальні послуги», Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі», наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі та запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища в межах Глеюватської територіальної громади, сільська рада

вирішила:

1. Затвердити Програму для кривдників на 2025 -2027 роки на території Глеюватської сільської ради (далі – Програма), згідно додатку.
2. Координацію та моніторинг виконання Програми для кривдників на території Глеюватської сільської ради доручити Службі у справах дітей Глеюватської сільської ради.
3. Визначити Бюджетний (комунальний) заклад «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради відповідальним виконавцем, як заклад, на базі якого буде реалізовуватися Програма.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту, Глеюватської сільської ради.

Секретар ради

Наталія ДОВЖЕНКО

с.Глеюватка

14.05.2025 року

№ 3111 -XXXVII/VIII

Додаток 1
ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення сесії
Глеюватської сільської ради
від 14.05.2025 року
№ 3111-XXXVII/VIII

ПРОГРАМА
для кривдників на 2025 – 2027 роки
на території Глеюватської сільської ради
ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Глеюватської сільська рада
2.	Законодавча база Програми	«Про місцеве самоврядування в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», ₂ «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
3.	Розробник Програми	Виконавчий комітет Глеюватської сільської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	БКЗ «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради
5.	Учасники Програми	БКЗ «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради, Служба у справах дітей Глеюватської сільської ради, Відділ освіти, молоді, спорту культури та туризму Глеюватської сільської ради, Відділ соціального захисту населення Глеюватської сільської ради, поліцейський офіцер громади
6.	Термін реалізації Програми	2025-2027 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Програма не потребує фінансування

Останніми роками громадськість України все більше переймається проблемою домашнього насильства – одного з найбільш шкідливих соціальних явищ.

В Україні та інших регіонах світу спостерігається значна різноманітність форм та способів знуцання в сім'ях. Домашнє насильство – форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства. Однак саме домашнє насильство породжує цілу низку негативних суспільних явищ.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, класових, расових, культурних, релігійних, соціально-економічних аспектів.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, що їх держава має обстоювати та захищати. Серед них – право на життя та фізичну недоторканість; право не бути об'єктом знуцань чи жорстокого нелюдського або принизливого поводження; право на свободу від дискримінації за ознакою статі; право на здоровий та безпечний розвиток тощо.

Хоча від домашнього насильства переважно страждають жінки, ця проблема не може розглядатися як суто жіноча. Проблема домашнього насильства повинна вирішуватися з огляду на її багатомірність, базуючись на реальній ситуації в країні. Громадськість і держава зобов'язані протидіяти домашньому насильству, вживаючи заходів для зміни поведінки кривдників, що його вчиняють. Це дуже важливо, адже у випадку розлучення з одними партнерами, кривдники продовжують жорстоке поводження в інших стосунках, з дітьми, близькими та соціальним оточенням. Крім того, від домашнього насильства страждають і самі кривдники, через брак любові та підтримки від своїх близьких та оточуючих.

Діти, які зазнавали фізичного насильства та приниження від близьких людей, обов'язком яких є захист їх прав, можуть надалі мати проблеми з довірою та безпечною прив'язаністю, що часто спричиняє появу психологічного дискомфорту й розладів у родинних стосунках, низьку самооцінку та складнощі соціального функціонування.

Діти, до яких батьки застосовують фізичні покарання, з одного боку, є постраждалими, а з іншого – нерідко самі стають кривдниками. Незалежно від того, хто чинить домашнє насильство над дитиною, одним із руйнівних наслідків цих дій є формування у скривдженого жорстокості та прагнення помститися.

Україна є однією з небагатьох держав світу, в якій реалізуються програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильство. Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витоки та прояви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вчинила домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

I. Загальні положення

1. «Програма для кривдників» (далі – Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. У Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

3. **Мета Програми** - корекція агресивної поведінки кривдників, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.

4. Завданнями Програми є:

- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та членів сім'ї;
- формування усвідомлення кривдником того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства;
- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- формування у кривдника нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння засвоєнню кривдниками моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини;
- сприяння оволодінню кривдниками навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації.

5. Відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» організацію та виконання Програми, її проходження кривдниками забезпечує БКЗ «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради із залученням психолога.

6. Відповідно до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» координатором з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі на території громади є заступник сільського голови виконавчого комітету Глеюватської сільської ради.

7. Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують Програму, належить до повноважень Глеюватської сільської ради у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

8. Кривдника може бути направлено на проходження Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством, за рішенням суду. Також кривдник може брати участь у Програмі за власною ініціативою.

9. Заходи з організації та забезпечення проходження Програми кривдниками проводяться відповідно до «Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду, про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

10. У разі неприбуття кривдника для проходження Програми або ухилення від її проходження без поважних причин БКЗ «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради повідомляє про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

11. У Програмі може взяти участь особа, яка належить до групи ризику щодо вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

II. Методологічні засади

1. Програму розроблено на засадах когнітивної психології. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу не тільки корегувати поведінку особи, яка вчинила домашнє насильство, а й формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Когнітивні методики спрямовані на досягнення довгострокових і тривалих позитивних результатів через зміну переконань особи, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну дезадаптивних переконань особи, корекцію помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини, через розвиток здатності людини виявляти та усвідомлювати свої негативні автоматичні думки, керувати ними, розуміти їх наслідки, виявляти свої когнітивні помилки і долати їх.

4. Програмою передбачається комплексний підхід до проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення.

Характеристика Програми:

1. цільова група - кривдники;
2. кількість діагностичних занять - 6 сесій;
3. кількість групових занять - 18 сесій;
4. кількість індивідуальних занять - 14 сесій.

Форми роботи та тривалість Програми:

1. Діагностування - тривалість - 6 сесій, 1 сесія - 1 година.
2. Індивідуальна робота - тривалість - 14 год 30 хв, 1 сесія - 1 год.

До індивідуальної роботи входить мотиваційна бесіда - 1 сесія тривалістю 1 год 30 хв.

3. Групова робота - загальна тривалість - 30 год. Заняття складається з 1-2 сесій, тривалість 1 сесії - 1 год 20 хв, із перервою між сесіями - 10 хв. За відсутності можливості проводити довготривалі заняття, кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

4. Періодичність сесій - не рідше ніж один раз на тиждень.

Реалізовує Програму спеціаліст – психолог Бюджетного (комунального) закладу «Центр надання соціальних послуг» Глеюватської сільської ради, який має спеціальну підготовку.

5. Фахівець, який реалізує Програму, повинен керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних» цей принцип полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;
- дотримання прав та свобод людини, що полягає у наданні допомоги кривднику;
- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від статі, віку, віросповідання, національної приналежності, соціального статусу тощо;
- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству;
- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи у межах проведення корекційних програм для кривдників з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей кривдника та вчинених форм домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

III. Проходження Програми для кривдників

В основу Програми покладено принцип комплексності, що полягає в поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків (останній передбачає індивідуальну та групову форми роботи).

Проходження Програми розпочинається діагностуванням особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення, у тому числі діагностуванням причин агресивної та насильницької поведінки кривдника:

1) діагностичний блок містить алгоритм проведення діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки;

2) мотиваційне консультування спрямоване на визначення рівня мотивації для участі у груповій роботі в межах Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) у блоці «Індивідуальна корекційна робота» представлено індивідуальні корекційні заняття за відповідними темами.

Зазначені теми реалізуються на індивідуальних заняттях (сесіях) тривалістю одна година. Рекомендовано проводити щотижня одне заняття.

4) блок «Групова корекційна робота» складається із групових корекційних занять за відповідними темами тривалістю від 3 до 6 годин.

3. Програма передбачає застосування широкого спектра різних форм, методів і технік активного навчання дорослих осіб з метою якісного засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації тощо.

5. Програма не є єдиним розв'язання проблеми насильства і має застосовуватися в контексті ведення випадку особи, яка вчинила насильство або належить до групи ризику, щодо його вчинення. Корекційна робота буде ефективною, коли учасник Програми одночасно отримуватиме необхідні для нього соціальні послуги, що допоможуть у подоланні складних життєвих обставин або інших факторів, які підвищують ризик вчинення цією особою насильницьких дій.

6. Проходження Програми для мешканців Глеюватської територіальної громади надається безоплатно.

IV. Тематичний план Програми кривдників

1. Розподіл часу за модулями і темами здійснюється відповідно до додатку 1 до Програми.

2. Схема роботи із кривдниками визначається індивідуально з урахуванням потреб особи та особливостей, визначених за результатами діагностики.

3. Відповідний алгоритм роботи з особою наведено у додатку 2 до Програми.

4. Після проходження особою діагностики та мотиваційного консультування з метою визначення рівня вмотивованості до участі у групі може застосовуватись індивідуальна корекційна робота або групові заняття. У деяких випадках ці дві форми роботи можуть впроваджуватись одночасно: особа може відвідувати групові заняття та за її бажанням індивідуально працювати з практичним психологом. З метою підвищення готовності особи та її вмотивованості щодо участі у групі групова робота може застосовуватись після проходження особою індивідуальних занять. Після кожного заняття необхідно передбачити домашнє завдання для закріплення отриманих знань і навичок, забезпечення постійного відстеження змін у поведінці.

5. Під час прийняття рішення щодо форми участі особи у цій Програмі враховуються її готовність до участі в роботі групи й ті завдання, які ставляться у роботі з нею.

6. Успіх реалізації Програми залежить від компетентності фахівця, який працює з особою, рівня його підготовки, врахування ним потреб особи, застосування в роботі інтерактивних методів і творчих підходів.

7. Знання та навички, яких має набути особа за результатами проходження Програми:

1) знання:

понять «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;

можливих наслідків домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

проявів поведінки, які належать до домашнього насильства та насильства за ознакою статі, агресії, жорстокого поводження;
факторів впливу на розвиток агресивної поведінки;
причин виникнення конфліктів, методів аналізу конфліктних ситуацій, шляхів їх розв'язання та визначення власної ролі у їх вирішенні;
форм запобігання конфліктним ситуаціям;
впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на стосунки в родині;

2) навички:

визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, та шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;
розпізнавати спускові механізми вияву агресії та усвідомлювати власні почуття й почуття інших людей у ситуації конфлікту;
контролювати прояви гніву та агресії щодо інших людей;
аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства;
розуміти свої власні кордони та кордони інших людей (фізичні та психологічні межі, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливність до дій навколишнього середовища);
будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння і взаємоповаги;
визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

V. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

За результатами Програми буде забезпечено:

- зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;

- доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України "Про запобігання та протидію домашньому насильству";

- спеціальну підготовку фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

- підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

Секретар ради

Наталія ДОВЖЕНКО

РОЗПОДІЛ ЧАСУ за модулями і темами

№з/п	Назва модулів, тема, сесія	Кількість годин	
		Індивідуальна робота	Групова робота
Блок1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану осіб вчинили насильство або належать до групи Ризику щодо вчинення	6год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку Колекційної роботи	2год	
	Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки		
Частина2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі Індивідуальної колекційної роботи	2год	
	Проведення психодіагностики. Методики визначення наявності травм розвитку особи, що вчинила Домашнє насильство		
Частина3	Проекти вніметодики	2год	
Блок2	Технологія проведення мотиваційної бесіди з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	1год30хв	
	Перший етап мотиваційної бесіди	1год	
	Другий етап мотиваційної бесіди	30хв	
Блок3	Програма та зміст індивідуальної колекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	13год	
Тема1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за Власні слова й вчинки (одне заняття)	1год	
Тема2	Емоційна рівновага (одне заняття)	1год	
Тема3	Усвідомлення почуттів (одне заняття)	1 год	
Тема4	Керування почуттям гніву та само агресією. (два заняття)	2год	

Тема5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції (одне заняття)	1год	
Тема6	Усвідомлення власних особистісних меж для Конструктивного спілкування (два заняття)	2год	
Тема7	Подолання страхів (два заняття)	2год	
Тема8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх Задоволення (одне заняття)	1год	
Тема9	Конструктивне розв'язання конфліктів (одне заняття)	1год	
Тема10	Партнерська взаємодія (одне заняття)	1год	

Блок4	Програма та зміст групової колекційної роботи з особами, Які чинили насильство або належать до групи ризику Щодо його вчинення	30год	
Тема1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи (одне заняття)		3год
Тема2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних Планів щодо подолання агресивності (одне заняття)		3год
Тема3	Спускові механізми агресивної поведінки: які вони, як їх Розпізнати та зупинити (одне заняття)		3год
Тема4	Сутність насильства та насильства в сім'ї. Види насильства Та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3год
Тема5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії (два заняття)		6год
Тема6	Ефективна комунікація (у тому числі - з жінками) Як дієвий спосіб вирішення конфліктної ситуації (два заняття)		6год
Тема7	Формування цілей і перспективних життєвих планів (одне заняття)		3год
Тема8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників (одне заняття)		3год

АЛГОРИТМИ РОБОТИ з особою в межах Програми для кривдників

